

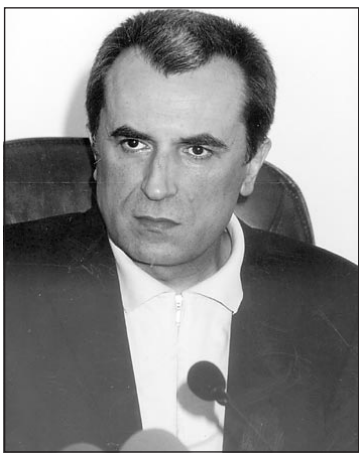
# КАЗВАХА НИ: „ЧУДО ЩЕ Е, АКО ПОСТИГНЕТЕ 90% ОБХВАТ ПО „ГРАЖДАНСКА ОТГОВОРНОСТ“! А ЧУДОТО СТАНА!

● Пресконференция на министър Пламен Орешарски и Ралица Агайн

**Н**а 4 юни т.г. в Министерството на финансите се състоя пресконференция с участието на министър **Пламен Орешарски** и **Ралица Агайн**, зам.-председател на КФН и ръководещ Управление „Застрахователен надзор“. Въпреки че тя бе в малко необичаен ден - неделя, - присъстваха голям брой журналисти - представители на печатни и електронни медии. Темата на пресконференцията бе задължителната застраховка „Гражданска отговорност“, която бележи голям напредък в резултат от изпълнението на мерките в областта на преговорната глава № 3.



## Министър ПЛАМЕН ОРЕШАРСКИ



- Вероятно си спомняте, че октомврийският мониторингов доклад за страната ни съдържа доста сериозни критики в областта „Свободно предоставяне на услуги“, респективно по задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ - за неприемливия нисък обхват - около 55%. Един резултат, по който отстъпвахме значително от изискването - минимум 90%. И вторият въпрос, който беше сериозно безпокойство в КФН, бе свързан със сравнително ниския финансов капацитет на Гаранционния фонд. Двама въпроса са свързани до голяма степен, тъй като всеки водач, който причини пътнотранспортно произшествие и е виновна страна - ако има застраховката „Гражданска отговорност“, щетата му приема неговият застраховател. А ако няма полица за нея, щетата е за сметка на Гаранционен фонд. Затова и ниският финансов капацитет на фонда предизвиква нашето безпокойство в контекста на присъединяването ни към Европейския съюз. Имам предвид и риска от пътнотранспортни произшествия на наши водачи на МПС на територията на други страни-членки на ЕС.

В края на миналата година правителството на РБългария предприе редица мерки със специален екшън-план. Тук искам да отбележа, че една от тях, която обществеността не можа да приеме и до днес, е изтеглянето със 7 месеца напред крайния срок за приключване на пререгистрацията на автомобилите в България. Спомняте си, че тя бе стартирана през 2001 година и ако всички бяхме следвали тогавашния график, в 2006 година щяха да останат коли, регистрирани преди 1975 година. Тогава си направихме сметка че, общо взето, не би следвало да се създават условия за такова напрежение пред пунктовете на КАТ.

Преди няколко дни изтече този срок и приключи регистрацията на автомобилите. Резултатите са много оптимистични - броят на водачите на регистрирани коли, които имат застраховката „Гражданска отговорност“, е достигнал 97%. Основните фактори

за това са два - рязкото повишаване броя на водачите, сключили застраховката „Гражданска отговорност“, и актуализирането на регистрите на КАТ, което, струва ми се, не беше правено поне от няколко десетилетия. Ние не виждахме, и сега не виждаме, друг вариант, по който това можеше да стане. А резултатите, които постигнахме, показват, че мерките, които сме взели, са били правилни. И опасността да имаме предпазна клауза по глава 3 в значителна степен е елиминирана.

Остава ни да подобрим капацитета на Гаранционния фонд, но искам да ви уведомя, че и в тази насока имаме ясен план, но за повече подробности за това и по темата на нашата пресконференция давам думата на г-жа Ралица Агайн.

## РАЛИЦА АГАЙН

- Имам удоволствието с министър Орешарски да споделим с вас изключителното подобрение на обхвата на задължителната застраховка „Гражданска отговорност“. Той вече се измерва с цифрата 97% от регистрираните моторни превозни средства, започвайки от постигнатите 55% през миналото лято. Състоянието на застраховката бе тревожно и държавата предприе редица мерки за решаването на този проблем - точно преди една година бе въведен задължителен стикер на предното стъкло и от края на юни вече всички застраховани МПС ще трябва да разполагат със стикер, залепен на предното стъкло на автомобилите. Казвам от края на юни, тъй като засега действаше срок за тези, които преди влизането в сила на Наредбата за задължително застраховане, която въведе задължителните стикери, са били сключили тази застраховка, но нямаха задължение да потърсят стикер от своя застраховател. Това беше доброволно. И тъй като изтече едногодишният срок, в който вече всички полици следва да са преподновени, пътна полиция ще може да проверява дали има сключена застраховка именно с наличното на стикер на предното стъкло. Това е една от най-важните мерки, които бяха въведени, тъй като стикерът е с висока степен на защита. Така вече можем да считаме, че сме неутрализирали риска от фалшиви или нередовни полици. Това е изключително добра защита и за самите потребители.

Миналата година беше създаден информационен център към Гаранционен фонд, в който застрахователите подаваха ежеседмично информация за сключените от тях действателни застраховки „Гражданска отговорност“. Тя съдържа регистрационния номер и номера на рамата на всеки застрахован автомобил, както и полица за сключената застраховка. По този начин МВР, КФН и Гаранционен фонд разполагаха ежеседмично с актуални данни за застрахованите автомобили

- за всеки един поотделно. Тази мярка е също изключително важна, тъй като - от една страна, позволява да се следи обхватът на застрахованите автомобили, и от друга - дава възможност на държавата да предприема мерки спрямо незастрахованите автомобили въз основа на данните, подадени от застрахователите. За да избегнем риска за потребители, които са сключили застраховка, но тя не е била подадена от застрахователите поради технически или други причини, от м. февруари т.г. работи база данни на интернет страницата на КФН, където всеки потребител има възможност да провери дали неговият автомобил е регистриран като застрахован и каква е валидността на неговата полица. Данните следва да отразяват и дали полицата не е прекратена вследствие на неплащане на вноса при сключена застраховка чрез разсрочено плащане на вноските. Ще отбележа и това, че от миналата есен досега бе проведена мащабна разяснителна кампания под ръководството на Министерството на вътрешните работи, която имаше за цел да разясни предимствата от сключването на застраховката, тъй като допреди известно време беше налице известно неразбиране и погрешно отношение към нея. Целта бе да стане пределно ясно защо тази застраховка е необходима за всеки водач, който управлява автомобил.

Проведена бе също интензивна кампания по проверки на пътя от страна на МВР, която доведе до голяма степен за увеличаването обхвата на тази застраховка. И не на последно място - приключилата на 31 май пререгистрация на МПС позволи от регистрите на МВР да бъдат извадени огромен брой автомобили, които в действителност не съществуват или не са в движение и не следва да бъдат застраховани. Именно тяхното наличие досега в регистрите на МВР влошаваше изключително много процента на обхвата на застрахованите по „Гражданска отговорност“ автомобили.

Бяха приети мерки и за подобряване на финансовия капацитет на Гаранционния фонд, институцията, която набира обществените средства за изплащане на обезщетения за незастраховани автомобили, когато те причинят пътнотранспортно събитие. Обезщетението се покрива с обществени средства, изплащани от Гаранционен фонд, тъй като основен принцип на европейските директиви и на българското законодателство е, че не може да има вреди от пътнотранспортно произшествие, които да не бъдат обезщетени. Средствата на Гаранционен фонд към края на април възлизат на 9 милиона и половина лева, което представлява повишение с около 500 000 лева спрямо края на миналата година и е добър финал на дейността за подобряването на капацитета на Гаранционния фонд.

От друга страна, УС на фонда предприе действия за осигуряване на презастрахователно покритие, което ще позволи до влизането на България в ЕС обезщетенията, които могат да достигнат стотици милиони евро, при по-тежки събития да бъдат изплащани не от обществени средства, а от презастраховател на международния пазар. Това е и една от допълнителните мерки, които се предвиждат в проекта на закононите изменения и допълнения на Кодекса за застраховане, които се разглеждат в момента от Народното събрание. Те са изцяло свързани с препоръките на Европейската комисия по проблемите на „Гражданска отговорност“ и имат за цел допълнително да гарантират механизмите, които България ще прилага за подобряване и поддръжане процента на застрахованите автомобили. Тези мерки включват следните разпоредби: на първо място се въвежда глоба за водачите, които управляват без застраховка моторно превозно средство. Досега на санкция глоба подлежеше собственикът на МПС, а водачът не бе глобяван. Тази мярка се въвежда, тъй като рискът от произшествие се носи и от двамата.

Предвижда се и механизъм, според който МВР разполага с актуална информация седмично за незастрахованите моторни превозни средства. Като предварителна стъпка се предвижда Гаранционният фонд да изпраща уведомителни писма до собствениците на незастраховани автомобили, в които им се напомня, че застраховката им е изтекла и в 14-дневен срок трябва да представят доказателства за сключена застраховка. След изтичането на този срок Гаранционният фонд ще подава списък с регистрационните номера на автомобилите, за които не са получени данни за подновена застраховка. Въз основа на този списък МВР ще предприема действия за спиране от движение на тези автомобили и налагане санкции на нередовните собственици на автомобилите.

Още една мярка, която се предвижда с Кодекса за застраховане е задължителното презастраховане на Гаранционния фонд, който ще трябва да разполага по всяко време с презастрахователно покритие, осигурено на международния пазар. Целта е вследствие на тежки произшествия да не бъде натоварена българската финансова система със значителни плащания, а те да бъдат извършени от презастраховател.

Тук е може би уместно да споделим и първите ефекти от либерализацията на цените по задължителната застраховка „Гражданска отговорност“, което беше и една от мерките за повишаването на обхвата по нея. Тя беше въведена с Кодекса за застраховане от 1 януари 2006 година, като през декември 2005 г. беше променена и Наредбата за задължителното застра-

ховане. Така че освобождаването на цените стартира още през декември с настоящата кампания по „Гражданска отговорност“. Вследствие на либерализацията средната цена за първото тримесечие на тази година е 73 лева, което представлява намаление спрямо средната цена за кампанията през декември 2005 година с 20 лева. А също така представлява намаление средно с малко над 100 лева за всяка сключена полица спрямо минимално определената административна цена в Наредбата за задължителното застраховане, която трябваше да действа през 2006 година. Това намаление на цените се дължи на засилената конкуренция между застрахователите и доведе до значително намаление на разходите на домакинствата в размер на може би около 200 милиона лева. И бързам да поясня, че КФН стриктно следи еже-



месечно финансовите резултати на застрахователите и към момента няма данни за увеличаване риска от нарушаване стабилността на застрахователните компании. За първото тримесечие на тази година премиерният приход на застрахователите е увеличен с 10 милиона лева и към 31 март достига 82 милиона лева спрямо 72 милиона за първото тримесечие на 2005 година. Брутният технически резултат, тоест брутната печалба по тази застраховка се увеличила леко - с 20 милиона лева спрямо 19 милиона и 900 хиляди лева за 2005 година.

За миналата година средният размер на изплатените неимуществени обезщетения, тоест обезщетения за телесни увреждания и смърт, е 8355 лева при лимит на отговорност 700 000 лева. Средният размер на обезщетенията по всяка вероятност ще се увеличава и поради влизането ни в ЕС, тъй като задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ ще покрива от датата на присъединяването ни и територията на целия Европейски съюз. Очакваме застраховката „Гражданска отговорност“ да бъде обединена изцяло със застраховката „Зелена карта“ от датата на приемането ни в европейската общност. Поради това ще се увеличи и рискът, който ще поемат застрахователите.

**Записки**  
**ПЕТЪР АНДАСАРОВ**